



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

III Pacificè regnatum à patruelibus Dagoberto in Alsatiâ & trans Rhenum,  
Childerico in reliquâ Austrasiâ. Huius coniux Bilichildis, ab Imnechilde  
matre Dagoberti diuersa. Episcopi Argentoratenses ...

**urn:nbn:de:hbz:466:1-9599**

## I I I

*Pacificè regnatum à patrue libus, DAGOBERTO in Alsatiâ & trans Rhenum, Childerico in reliquâ Austrasiâ. Huius coniux Bilichildis ab Imnechilde matre DAGOBERTI diuersa. Episcopi Argentoratenses Ansoaldus & Rodharius. Monasteria extructa à SS. Deodato, Hildulpho, Arbogasto, Florentio.*

**R**egnum Childerici reuifamus, apud quem, etiam matrimonio iunctum, degebat prudentissima Regina Imnechildis, Regis DAGOBERTI mater. Dedimus Kalendis Februarij illustre Childerici Regis diploma, quo donationes monasteriis Stabulensi & Malmundariensi à S. Sigeberto factæ confirmantur: cuius diplomatis aliud exemplar Bambergâ nobis transmisit Ioannes Gamansius noster ex archiuo Ecclesiæ Bambergensis, ubi aliqua S. Remacli Reliquiæ adseruantur, descriptum: ex illo nonnulla huc transferimus.

*Childericus Rex Francorum, Emnechildis & Bilihildis gratiâ Dei Reginae, cum viris illustribus Gundoino Duce, & Hodone Domestico. Ad æternam procul dubio mercedem credimus pertinere, si petitionibus Sacerdotum vel quorumlibet deuotorum iusta petitionum perducimus ad effectum. Igitur Dominus & Pater noster Remagus Episcopus Clementia regni nostri petiit pro monasteriis suis Stabelausue Malmundario, quæ bonæ recordationis auunculus noster Sigebertus quondam Rex suo construxit opere. Vnde & ipsius Principis regiminis tale præceptum nobis ostendit relegendum . . .*

K

vt



ut per consilium Pontificum ipsius temporis, id est, Chuniberti, Nemoriani, Gisoaldi, cum illustribus viris, Grimoaldo, Fulcoaldo, Adregisilo, Bobono, Ducibus, Chlodulfo, Ansegisilo, Gariberto Domesticis, taliter actum fuit. . . Vnde iussimus pro hac re Domino & Patri nostro Theodardo Episcopo, vel illustri viro Hodoni Domestico, cum forestariis nostris ipsa loca mensurare & designare per loca denominata . . . ut absque ullius impugnatione forestariorum vel cuiuslibet persona, liceat ipsam familiam Dei quieto ordine residere, & pro vitâ nostrâ & stabilitate regni Francorû die noctuq; Domino famulari. Et ut hac praeceptio nostra in membranis conscripta, firma & inuiolabilis perseueret; manu nostrâ subter eam decreuimus adfirmare. Signum gloriosi Domni Childerici Regis. Signum Emnechildis Reginae. Signum Bilihildis gratiâ Dei Reginae. Signum Gundoini Ducis. Data quando fecit mensis September dies VI, anno VIII regni Domni Childerici Regis. Traiecto feliciter.

Annis Christi est 100LXXII: quo tempore florebat, in diplomate nominatus, Theodardus Episcopus Traiectensis, anno 100LXXVI palmam martyrij adeptus. Reliqui Pontifices sunt S. Chunibertus Coloniensis, S. Nemorianus, alius Numerianus, Treuirensis, & Gisoaldus Virduenenfis. Dux Gundoinus, qui Regias tabulas etiam signauit, videtur ille esse, quem Ansegisus ad maximos militiae honores promouit, à quo dein miserè peremptus est; quemque filius eius Pippinus, necem paternam ultus, interemit, uti infra iterum dicetur. Ceterum huius donationis meminerunt, tum Childerici frater, Rex Theodericus, & huius filius Chlodoueus III, quorum monumenta infra damus, tum Imperatores Otto II & Henricus II, ac Pontifex Romanus Leo IX, uti ex eorum diplomatis infra citandis constabit: sed potissimum Ludouicus Pius Imperator, in cuius priuilegio ipsum Childerici diploma totidem ferè verbis repetitur, *Detulerunt nobis,*



bis, inquit, *Præceptum Childerici Regis, in quo continebatur, qualiter vir sanctus, Remagnus scilicet nomine, qui nunc eodem in monasterio requiescit, detulisset ei præceptiones Sigiberti Regis: in quo erat insertum, qualiter easdem cellulas nouo opere construxisset, & de sua foreste duodecim leugas undique mensuratas, siue quæ infra erant, pro Diuino amore concessisset. Sed prædictus Pater magis diligens quietè Domino seruire, quàm tumultuosam seculi perturbationem perpeti, deprecatus est eundem Childericum Regem, ut sex leugas eis subtraheret, propter quietudinem monachorum ibidem consistentium, & sex eis per suum Præceptum confirmaret, atque undique designari iuberet. Sicut & idem Rex libenter procurauit, id est, de monasterio Malmundario vsque Siccum-Campum. Ac dein longo ordine loca finitima per circuitum in vtroque diplomate assignantur, & tandem ad Siccum-Campum determinatio reducta completur. Hæc ibi. Claram ergo atque indubitata hæc omnia diplomata sibi inuicem adstruunt fidem. Præcipuum ad ea, quæ diximus, roboranda, primo inest pondus, cui subscripserunt post Childericum Regem, Emnechildis Regina vidua S. Sigeberti, & mater DAGOBERTI Regis, Bilichildis Regina, vxor Childerici, ab illâ prorsus diuersa.*

Duo in Catalogo Bruschi referuntur Episcopi Argentoratenses, à Childerico Rege constituti, qui saltem tempore regni eiusdem eam Ecclesiam administrarunt: Ansoaldus, qui fortè primos eius attigerit annos, & Rodtharius Ducali origine & stemmate natus, atque ex regia curia Magistro ac strenuo equestri ordinis viro Episcopus. Quo tempore S. Deodatus Episcopus Niuernensis extruxit monasterium Vallis-Galileæ ad Mortam fluuium. Et hæc certissima esse, & vetustis diplomatibus etiam demonstrari addit Bruschius. In Vita S. Deodati (quæ auctoritate Leonis IX Pontificis anno Christi CIOXLIX



approbata, in Ecclesiâ solebat legi, & anno CIOCCXIX Nanceij plenius est excusa) hæc traduntur: *Liberalis munificentia Childerici excellentissimi Regis à fisco abscissam eandem Vallem-Galilaam, cum omni integritate, viro Dei successoribusq; eius, annulo suo firmavit in ænum.* Vtinam illud diploma obtineri posset! Aliud concessit S. Deodato S. Numerianus Archiepiscopus Treuirensis, in quo expetit pro Childerico Rege preces fundi. Illius solam inscriptionem producit Ioannes Ruerus par. 3 Antiquitatum Vosagenium lib. 1 cap. 1, estque eiusmodi: *Dominis sanctis & summi culminis Apostolici Pontificalis Cathedrae speculae presidentibus, in Christo fratribus Chidulpho, Clodoaldo, & Eborino Episcopis comprouincialibus, Numerianus Archiepiscopus, supplex & fidelis vester presumit mittere salutem.* Fuerunt autem hi Episcopi Chidulphus, aliis Chlodulphus, Metensis, Clodoaldus, supra Gistoaldus, Virdu-nensis, Eborinus Tullensis. Quæ tres Sedes, eæque solæ, subsunt Archiepiscopatu Treuirensi. Eum Archiepiscopatum, mortuo S. Numeriano, suscepit S. Hildulphus: qui, uti idem Ruerus in antiquioribus MSS. legi testatur, priuilegia, immunitatesque à S. Numeriano, & Pontificibus Romanis datas, S. Deodato confirmavit: dein mitrâ positâ eremiticam vitam elegit, arctissimo amicitia vinculo S. Deodatum complexus, & Medianum monasterium ad eundem Mortam flouium extruxit, cui simul & Valli Galilææ à morte Deodati præfuit.

*Præceteris comites S. Deodato adhesisse feruntur Arbogastes, & Florentius, quorum prior in sacro nemore, quod Teutonico idiomate Heiligisforst vocitatur, eremiticâ vitâ est functus, indeq; ad Episcopatum Argentina ciuitatis raptus: cui decedenti alter à solitudine Hasale abstractus, successor est datus. Ita Acta S. Deodati, quæ stylo nonnihil emendato edidit Surius ad XIX Iunij.*

apud



apud quem ita legitur: *Præ ceteris comites fuerunt Arbogastus & Florentius & c.* Auctor fragmenti historici Chronico Alberti Argentinensis apud Vrstitium præfixi, tradit *B. Arbogastū & Florentium circa annum Dominica Incarnationis DCI. XXIII claruisse*, scilicet quando apud Austrasios regnabat Childericus, & apud Francos Rhenanos DAGOBERTVS filius S. Sigeberti. Acta S. Arbogasti ex duplici codice MS. hæc habent: *Tradunt namq̃ S. Arbogastum in temporibus DAGOBERTI Regis, cum sancta Ecclesia longè lateq̃ flores doctrina Catholica suauè redolentes diffunderet, & verbum Dei vsquequaque properè curreret, de Aquitaniâ progressum, primò, vt diximus, in Heiligisforst eremiticâ vitâ functum, dein Diuino nutu ( quod postea signis testantibus patuit ) Argentinensis Ecclesia Cathedram consedisse, susceptumq̃ culmen regiminis felici gubernatione diu rexisse. Qui beatus Christi Sacerdos præfato Regi amicâ familiaritate adeò est innexus, vt eo intra Regalem aulam adscito, illius alloquio, quasi mellis dulcedine degustatâ delectaretur, & consilio vteretur.* Hæc ibi, quæ eadem referuntur in Breuiario Argentinensi anno MDCCCCLXXXIX excuso, ac recitari solent XXI Iulij, die S. Arbogasti cultui dicato. Auctor huius Vitæ videtur esse Vtho, ordinatus anno MDCCCCL Episcopus Argenteratensis, à quo scriptam esse Vitam S. Arbogasti tradunt Eifengreinius in Catalogo testium veritatis, Posseuinus, Vossius, aliique.

Arbogasto successit S. Florentius, ei antea vitæ eremiticæ, ac dein monasticæ, socius & amicus, cuius Vitam ex codice MS. Bodecensis Canoniorum regularium in Westphaliâ monasterij, & eodem antiquo Breuiario Argentinensi, edemus VII Nouembris: in quâ hæc leguntur: *Temporibus namq̃ illustris Francorum Regis DAGOBERTI, præclarus Pater Florentius ineffabili tam odore quàm decore virtutū floruit.. adsci-*



tis sibi eiusdem sancti propositi sociis, Arbogasto videlicet, Theodato  
 atque Hildolfo, . . . fines attigit *Alsatia*, & eo locorum, ubi riuu-  
 lus, qui ab incolis *Haselach* nuncupatur, *Vosago* terminum ponens,  
 fluuit cui nomen *Bruscha* est, illabitur, manendi sibi requiem elegit.  
 Predictis itaque sociis eius ab ipso recedentibus, non longè à riuulo  
 repertâ planitie consedit. Similia referuntur in eiusdem Flo-  
 rentij Vitâ breuiore, ex MS. Colonienfi edendâ, quæ ita  
 incipit: *Temporibus DAGOBERDIS Regis S. Florentius, comitan-*  
*tibus secum S. Arbogasto, Theodato atque Hildolpho, de Scotia venit*  
*in Alsatiam.* Eneadem tempora antè indicata confirmantur;  
 quibus Childericus (in cuius ditione degebant SS. Deoda-  
 tus & Hildulfus) gubernabat *Austrasios*, & DAGOBERDIS  
 populos *Alsatia*, in quâ Vitam eremiticam egerunt SS. Ar-  
 bogastus & Florentius. *Bruscha* flumen, ultra oppida *Dach-*  
*stenium* & *Molshemium*, non procul à *Mutzighemio* am-  
 nem *Haselam* illabentem suscipit, ubi monasterium *Hase-*  
*la*, siue *Hasla* Rex DAGOBERDIS fundauit. Qui inde versùs  
 confinia *Palatinatus* è regione *Badensis* ditionis *Sura* flu-  
 uius in *Rhenum* influit, *Suraburgo*, quod alluit, nomen de-  
 dit: ubi collegium *Canonicorum*, quod monasterium est  
*Helige-forst* olim dictum, fundatorem agnoscit S. Arboga-  
 stum, intra limites *Alsatia* & ditiones DAGOBERDIS Regis.  
 At supra *Bruschæ* fontes, *Morta* flumen est, iuxta quod ex-  
 truxerunt S. Deodatus monasterium *Vallem-Galileam*, nunc  
*S. Deodati*, vulgò *S. Die*, nuncupatum, & S. Hildulfus *Media-*  
*num* monasterium, vulgò *Moiën-mostier*. Quæ loca, vti hoc  
 tempore Ducibus *Lotharingia*, ita tum Childerico Regi  
 subiecta erant.